

Oversigt over lovgivningen i Danmark, Finland, Norge og Sverige vedrørende de beslutninger, der omfattes af lovforslaget.

Danmark

Ifølge lov nr. 193 af 4. juni 1964 om børne- og ungdomsforsorg kan børne- og ungdomsværnet bestemme, at børn og unge under 18 år skal anbringes uden for hjemmet i plejehjem, kostskole eller under andre private former, i børne- og ungdomshjem, i sygehus eller i anden behandlingsinstitution, hvis sådan anbringelse er påkrævet af hensyn til barnets eller den unges tarv. Uden samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden kan beslutning om anbringelse uden for hjemmet kun træffes, når anbringelsen er påkrævet af hensyn til barnets eller den unges velfærd af visse nærmere i loven anførte grunde. Foranstaltninger, som ikke kan udsættes uden fare for barnets vel, kan iværksættes foreløbigt, om fornødent af formanden for børne- og ungdomsværnet. Hjelpeforanstaltninger, herunder anbringelse uden for hjemmet, skal ophøre, når formålet med foranstaltningen er nået, eller fortsat hjælp i øvrigt ikke længere er påkrævet, og senest når den unge fylder 20 år.

Regler om tvangsendlæggelse af sindssyge findes i lov nr. 118 af 13. april 1938 om sindssyge personers hospitalsophold. Indlæggelse og tilbageholdelse af en sindssyg mod dennes vilje må kun finde sted på stats- eller kommunale hospitaler eller på private helbredelsesanstalter, som er autoriseret hertil af justitsministeren. Hvis en sindssyg person ikke selv undergiver sig fornøden lægebehandling, påhviler det hans nærmeste — eller om fornødent politiet — at tilkalde en læge, hvis de skønner, at behandling er påkrævet. Indlæggelse til behandling af sindssygdom kan kun ske på grundlag af en lægeerklæring, som hviler på en inden for de sidste 4 uger før indlæggelsen foretagen undersøgelse. Bortset fra tilfælde, hvor en sindssyg indlægges i henhold til sin egen begæring, skal erklæringen være udstedt af en læge, der ikke er ansat ved

sindssygehospitalet eller helbredelsesanstalten. Afgørelsen af, om betingelserne for indlæggelse er opfyldt, træffes i øvrigt af vedkommende overlæge på hospitalet eller helbredelsesanstalten.

Ifølge lov nr. 192 af 5. juni 1959 om for sorgen for åndssvage og andre særlig svagt begavede udøves for sorgen under socialministeriets ledelse af socialstyrelsen i forbindelse med lokale forsorgscentre. Undervisnings- og oplæringspligten indtræder fra den alder, hvor den almindelige undervisningspligt indtræder, og vedvarer normalt til det fyldte 21 år. Følges forsorgscentrets anvisninger ikke, finder lovgivningen om børne- og ungdomsforsorg anvendelse, såfremt der er tale om børn og unge under 18 år. For unge mellem 18 og 21 år træffer for sorgen selv afgørelse med hensyn til undervisnings- og oplæringspligtens opfyldelse. Hjelpeforanstaltninger over for personer over 18 år, der er åndssvage, eller hvis tilstand ganske kan ligestilles hermed, kan kun iværksættes tvangsmæssigt, hvis vedkommende overlæge skønner, at pågældende er farlig for sig selv eller andre, og iværksættelsen sker i så fald på grundlag af en erklæring udstedt af en læge, der ikke er ansat ved åndssvagefor sorgen.

Personer, der er forfaldne til misbrug af alkohol, kan efter lov om offentlig forsorg, jfr. lovbekendtgørelse nr. 539 af 10. nov. 1969, af det sociale udvalg i vedkommende kommune indlægges til afvænningsbehandling på en af socialministeren godkendt institution eller institutionsafdeling eller eventuelt på et sygehus, herunder også psykiatrisk afdeling, såfremt pågældende ligger sin familie eller pårørende til byrde, og det må antages, at han ikke vil kunne klare sig uden hjælp, og indlæggelsen anbefales af vedkommende embedslæge. Den pågældende kan tilbageholdes i indtil 1/2 år på institutionen eller sygehuset. Såfremt han